

تحلیل محتوایی و استنادی مقالات فصلنامه روانشناسی تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی

شیوا علیپور^۱، محمد مهدی بابائی^۲، محمد عباسی^۳ حسین داودی^۴

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۰۲/۱۴

تاریخ وصول: ۱۳۹۶/۰۹/۰۸

چکیده

مقالات منتشر شده در نشریات علمی پژوهشی منابع ارزشمندی در زمینه پیشرفت علمی کشور هستند. پژوهش حاضر، توصیفی با هدف تحلیل محتوایی و استنادی مقالات چاپ شده در فصلنامه روانشناسی تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی انجام گرفته است. جامعه آماری این مطالعه شامل ۹۱ مقاله چاپ شده در ۱۰ شماره فصلنامه (از شماره ۲۷ تا ۳۶) بود. در این پژوهش با استفاده از چک لیست و مراجعه به محتوا و استنادات مقالات فصلنامه، سؤالات استخراج و تحلیل شد. برای تحلیل داده‌ها از روش آمار توصیفی نظیر دسته‌بندی جداول بر اساس توزیع فراوانی و درصد فراوانی استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد ۹۳/۴٪ مقالات از لحاظ نگارش به درستی نوشته شده، ۷۱/۶٪ از نویسندگان مقالات را مردان تشکیل داده و از لحاظ تعداد نویسندگان مقالات، مقاله‌های با سه نویسنده بیشترین را به خود اختصاص داده‌اند. از نظر رتبه علمی و مدرک تحصیلی نویسندگان، استادیاران با ۲۵/۹٪ در رتبه اول قرار داشتند؛ از نظر وابستگی نویسندگان به دانشگاه‌ها، دانشگاه علامه طباطبائی با ۳۶/۶٪ در رتبه اول قرار داشت. بیشترین روش تحقیق مورد استفاده روش نیمه تجربی با ۳۱/۸٪ و همبستگی با ۲۹/۶٪ بود. در بخش آزمون‌های آماری آزمون t با ۱۴/۶٪ و تحلیل رگرسیون با ۱۲/۱٪ بیشترین استفاده را داشتند. در جامعه مورد مطالعه مقالات، دانش‌آموزان با ۴۲/۸٪ و دانشجویان با ۲۸/۵٪ بیشترین نمونه آماری بود، در روش نمونه‌گیری، خوشه‌ای چندمرحله‌ای با ۲۹/۶٪ در رتبه اول قرار داشت. همچنین بیشترین ابزار جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه با ۸۴/۲٪ رتبه اول را به خود اختصاص داد.

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمین.

۲. دانشجوی دکتری اقتصاد و مدیریت مالی آموزش عالی دانشگاه تهران (نویسنده مسئول)

m.zmbm67@gmail.com

۳. دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمین.

۴. عضو هیات علمی گروه مشاوره، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمین.

واژگان کلیدی: تحلیل محتوا، تحلیل استنادی، فصلنامه روان‌شناسی تربیتی

مقدمه

هرچند اولین نشانه‌های ظهور شیوه تحلیل محتوا^۱ را به اواخر قرن هفدهم نسبت می‌دهند، لیکن توجه جدی به این تکنیک در اواسط قرن نوزدهم و در جریان جنگ جهانی دوم صورت گرفت. تا این زمان میان انواع تحلیل‌های اسنادی که بر روی متون انجام می‌گرفت، سلطه اصلی مربوط به تفسیر یا تأویل متون مذهبی و مقدس بود. توجه علما و دانشمندان یا بر روی مطالعه و استخراج نظرات مطرح و هدفمند نویسندگان به منظور ارائه تلفیقی نوین از این نظرات و یا انتقال و به‌کارگیری این داده‌ها بود و یا اینکه با تأمل بر روی متون مقدس تلاش می‌شد منظور صاحب متن کشف شود و از زبان رمزگونه آن رمزگشایی شود (بخشی، ۱۳۸۵).

تحلیل محتوا از تکنیک‌های مربوط به روش اسنادی در پژوهش علوم اجتماعی محسوب می‌شود. روش اسنادی به کلیه متدهایی گفته می‌شود که در آن‌ها هدف پژوهش با مطالعه، تحلیل و بررسی اسناد و متون برآورده می‌شود. از تحلیل محتوا تعاریف گوناگونی به عمل آمده که بخشی از اختلاف به تاریخچه این تکنیک و روند تکاملی آن بر می‌گردد و بخشی دیگر از آن مربوط به تفاوت در حوزه گسترده این تکنیک است. کریپندورف^۲ تحلیل محتوا را تکنیکی پژوهشی معرفی می‌کند که به منظور استنباط تکرارپذیر و معتبر از داده‌ها در مورد متن آن‌ها به کار می‌رود. او هدف این تحلیل را همانند سایر تکنیک‌های پژوهشی فراهم آوردن شناخت، بینشی نو، تصویر واقعیت و راهنمای عمل می‌داند (کریپندورف، ۱۳۷۸).

برلسون^۳ - از پیشگامان تحلیل محتوا - این شیوه را پژوهشی برای توصیف عینی، نظام‌دار و کمی محتوای آشکار پیام^۴ معرفی می‌کند (۱۹۵۹؛ به نقل از کریپندورف، ۱۳۷۸). باردن^۴ نیز می‌نویسد: تحلیل محتوا فنی است که توصیف‌های ذهنی و تخمینی را تلطیف و تصفیه می‌کند و ماهیت و قدرت نسبی محرک‌هایی را که به شخص داده می‌شود، به صورت عینی آشکار می‌سازد (باردن، ۱۳۷۴). رایف^۵ تحلیل محتوا را به‌طور خلاصه چنین تعریف می‌کند:

1. Content analysis
2. Krippendorff
3. Berelson
4. Bardin
5. Riffe

قراردادن قاعده و محتوای ارتباطات در طبقات (مقوله‌های) خاص بر اساس قواعد و تحلیل روابط بین آن مقوله‌ها با استفاده از آزمون‌های آماری» (رایف، ۱۳۸۱). کاپلان^۱ در این زمینه اظهار داشته که روش تحلیل محتوا، معناشناسی آماری مباحث سیاسی است (کاپلان، ۱۳۷۳، ترجمه سالار زاده امیری). وبر^۲ (۱۹۹۱) نیز در رابطه با تحلیل محتوا می‌گوید روش تحقیقی است برای گرفتن نتایج معتبر و قابل تکرار از داده‌های استخراج‌شده از متن.

در یکی از جدی‌ترین تقسیم‌های تحلیل محتوا، دو گونه کمی و کیفی ذکر می‌شود. روش کیفی تحلیل محتوا که گاهی استنباط نتایج بر اساس بودن یا نبودن ویژگی‌هایی که در پیام تعریف شده است، غالباً برای اجرای بهتر مسائل در علوم اجتماعی و کاربردی مورد توجه قرار گرفته است (هولستی^۳، ۱۳۷۳). موضوع تحلیل محتوای کیفی می‌تواند تمامی انواع ارتباط ثبت‌شده در دست‌نوشته‌های مصاحبه‌ها، گفتمان‌ها، قواعد مشاهدات، نوارهای ویدیویی، مستندات و... باشد. در تحلیل کمی، از شمارش واحدهای محتوایی استفاده می‌شود و تلاش می‌شود تا ویژگی‌های خاصی در متن اندازه‌گیری شود. تحلیل محتوا و تحلیل استنادی از جمله روش‌های رایج برای ارزیابی تولیدات علمی می‌باشند (تسای و شو^۴، ۲۰۱۱). روش‌هایی مختلفی برای تحلیل محتوای مقالات و نشریات علمی وجود دارد؛ برای مثال تحلیل محتوای کیفی یکی از روش‌هایی است که معمولاً در حوزه مطالعات پرستاری به کار گرفته می‌شود (الو و کینگاس^۵، ۲۰۰۸).

نشریات ادواری در میان مدارک و منابع انتشاراتی به دلیل سرعت نشر و نقش مؤثری که در انتقال اطلاعات دارند، از مهم‌ترین منابع اطلاعات علمی محسوب می‌شوند و جایگاه خاصی در کتابخانه‌ها به‌ویژه کتابخانه‌های تخصصی و دانشگاهی دارند. میزان تولید و کیفیت نشریات ادواری علمی و نیز استفاده از این منابع یکی از شاخص‌های رشد علمی و فرهنگی آن جامعه به شمار می‌رود. همچنین جهت ارائه یافته‌های جدید علمی و دستاوردهای تحقیقاتی ناگزیر به نشر و طبع نشریات علمی هستیم. انتشار مقاله در نشریات علمی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است و پژوهشگران، نشریات علمی - پژوهشی را به دلیل ارزش علمی

-
1. Kaplan
  2. Weber
  3. Holsti
  4. Tsay.M & Shu.Zy
  5. ELO. S & Kyngas. H

آن‌ها مورد استفاده قرار می‌دهند (صالحی، ۱۳۸۱). صاحب‌نظران عقیده دارند نشریاتی علمی تلقی می‌شوند که به نشر منظم نتایج حاصل از تحقیقات و مقالات اصیل دانشگاهی و یا متخصصین رشته‌های مرتبط می‌پردازند. اغلب نشریات علمی پژوهشی توسط دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی کشور منتشر می‌شوند و مخاطبان آن‌ها نیز جامعه علمی و پژوهشی هستند (گلینی مقدم، ۱۳۸۶). دانشگاه‌ها، دانشکده‌ها و انجمن‌های علمی و حرفه‌ای که از مهم‌ترین نهادهای آموزشی و پژوهشی به‌شمار می‌آیند، دارای یک یا چند نشریه به‌منزله ارگان رسمی خود می‌باشند. به‌عبارت‌دیگر نشریات ادواری مجرای رسمی نشر اطلاعات مراکز علمی و حرفه‌ای هستند. از این‌رو میزان تولید و کیفیت نشریات ادواری و نیز استفاده هر جامعه از این منابع یکی از شاخص‌های رشد علمی و فرهنگی آن جامعه محسوب می‌شود (عقیلی و همکاران، ۱۳۸۶).

پیش‌ازاین تعدادی مطالعه به تحلیل محتوا و ارزیابی نشریات و فصلنامه‌های مختلف پرداخته‌اند. جانانی و همکاران (۱۳۹۱) در پژوهش خود با عنوان "تحلیل محتوای مقالات نشریات دانشکده‌های پرستاری و مامایی دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران" به بررسی ۵۶۵ مقاله پرستاری منتشرشده در ۲۰ نشریه پرستاری دانشکده‌های علوم پزشکی ایران در بین سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۶ پرداخته است. نتایج این پژوهش نشان داد بیشترین درصد مقالات در زمینه‌ی موضوع پرستاری (۱۲/۴٪) و مقالات متفرقه (۱۲/۴٪) به‌طور مساوی منتشر شده است. بیشترین سهم روش‌های پژوهشی به کار رفته در مقالات به روش توصیفی تعلق داشت. از موضوعات فرعی پرستاری، آموزش پرستاری با ۲۰٪ و از موضوعات فرعی مامایی، آبستنی با ۱۶/۶٪ بیشترین سهم را در نشریات پرستاری و مامایی داشتند. بیشترین مقالات پرستاری و مامایی در پایگاه اطلاعاتی مگ ایران نمایه شده بود.

قهنویه و همکاران (۱۳۸۹) در پژوهش خود با عنوان "تحلیل محتوایی و استنادی مقالات چاپ‌شده در مجله علمی پژوهشی مدیریت اطلاعات سلامت" به این نتیجه رسیده‌اند که از ۵۳۱ نویسنده، بیشترین آن‌ها (۵۸٪) مرد بوده‌اند. بیشترین افراد در مقطع دکتری تخصصی (۲۶۳ نفر)، دارای رتبه دانشگاهی استادیار (۱۱۶ نفر)، با وابستگی به دانشگاه علوم پزشکی اصفهان (۱۵۶ مورد) بودند. بیشتر مقالات از نوع توصیفی (۱۲۷ مقاله)، بیشترین ابزار مورد استفاده پرسشنامه (۷۶ مورد)، بیشترین گرایش موضوعی (۵۰ عنوان) بوده است. ریاحی‌نیا و نوایی‌نژاد (۱۳۸۹) در پژوهشی با عنوان "تحلیل محتوایی و استنادی مقالات فصلنامه تحقیقات

زنان" به بررسی وضعیت مقالات منتشر شده در نشریه تحقیقات زنان از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۹ پرداختند. نتایج تحقیق نشان داد که بیشترین روش استفاده شده توصیفی، بیشترین پوشش موضوعی اشتغال و کار آفرینی بوده است. همچنین بین میزان مشارکت مردان نسبت به زنان در این نشریه تفاوت معناداری وجود ندارد. پر استنادترین مؤلفان نیز در این پژوهش مشخص شدند.

ارشاد سرابی و اسلامی نژاد (۱۳۸۹) در پژوهش خود با عنوان "تحلیل محتوای مقالات منتشر شده در مجلات آموزش پزشکی در ایران" به این نتیجه رسیدند که بیشترین موضوعات پژوهش در این مجلات، مدیریت آموزش به شیوه‌های آموزشی و ارزشیابی برنامه است. آموزش پزشکی در صدر مباحثی است که در مقالات چاپ شده است. زکی (۱۳۸۷) در پژوهش "بررسی و تحلیل محتوای پایان‌نامه‌های جهانگردی در ایران" اشاره می‌کند که مشارکت پژوهشی و تمایل زنان در انجام تحقیقات نسبت به مردان بیشتر است و ۸۳٪ دانش‌آموختگان مرد در دوره زمانی بین سال‌های ۱۳۶۸ تا کنون به تحقیقات جهانگردی مشغول بوده‌اند. این در حالی است که این رقم برای زنان دانش‌آموخته ۸۸٪ گزارش بود. انزکا هامرانوا^۱ (۲۰۱۵) به تحلیل محتوای مجلات آموزشی با تمرکز بر موضوع سلامت روانی معلمان در کشور اسلواکی پرداخت که تجزیه و تحلیل محتوای مجلات نشان داد بیشترین موضوعات شامل موضوع آموزش، پایداری به آموزش و روند آموزشی است و کمترین مقالات به بررسی سلامت روانی معلمان اختصاص یافته است. نتایج نشان می‌دهد که مجله چشم‌انداز آموزشی (پداگوژیک روژلیدی^۲، ۲۰۱۲) بیشترین فضای خود را به موضوعات در حوزه آموزش و پرورش (۲۹٪)، تدریس خصوصی (۲۳٪)، اطلاعات مختلف در کنفرانس‌ها، پروژه‌ها و غیره (۲۰٪)، در بررسی و تحلیل محتوا (۱۸٪) و مقالات در مدیریت مدرسه (۱۷٪) اختصاص داده است. همچنین کمترین درصد موضوعات شامل مدیریت کلاس (۳٪)، آب‌وهوای کلاس (۳٪)، سلامت روانی یک معلم (۱٪) و آموزش و پرورش در رسانه‌ها (۱٪) بوده است. در مجله فن‌آوری آموزشی (تکنولوژی وزدلوانی^۳) مقالات عمدتاً بر روش و سبک آموزش (۳۶٪)، شکل‌گیری در کنفرانس‌ها، پروژه‌ها و شخصیت‌های علوم (۲۲٪) و مدیریت مدرسه (۱۲٪)، آموزش و پرورش (۱٪)،

1. Anežka Hamranová

2. Pedagogické rozhľady

3. Technológia vzdelávania

آب‌وهوای کلاس (۱٪) و مدیریت کلاس (۲٪) اختصاص داده شده است. همچنین این مجله به تدریس خصوصی (۰٪) و سلامت روان معلمان (۰٪) رسیدگی نمی‌کند و تنها به صورت پراکنده به بررسی آموزش و پرورش در رسانه‌ها می‌پردازد.

مقاله‌ای توسط اوزلم تیریکیوژلا^۱ (۲۰۱۴) به تحلیل محتوای مقالات منتشر شده (در مجموع ۸۵ مقاله) در مجله آموزش و پرورش دانشگاه آنکارا در بین سال‌های ۲۰۰۴-۲۰۱۳ پرداخته است. هدف از این مقاله تجزیه و تحلیل هر مجله بر اساس تعداد مقالات، موضوع پژوهش، نوع پژوهش، اندازه گروه مطالعه، ابزار جمع‌آوری داده‌ها، روش تجزیه و تحلیل داده‌ها (روش‌های آماری) از نظر متغیرهای مورد بررسی بوده است. با توجه به یافته‌ها بیش از نیمی از مقالات روش مطالعه بررسی نظری، تحقیق پیمایشی، تجزیه و تحلیل است که عمدتاً به صورت مطالعات کیفی انجام شد. در این مطالعه، روش‌های مورد استفاده برای تجزیه و تحلیل داده‌ها شامل: همبستگی (۱۲/۵٪)، رگرسیون (شامل روش‌های ANOVA^۲ / MANCOVA^۳ / ANCOVA^۴)، درصد صحیح محاسبه پاسخ (۲۷/۵٪)، آمار توصیفی (فراوانی و درصد) (۲۲/۵٪) استفاده شده است. لاینک و ویلر (۲۰۰۸) به بررسی و تحلیل محتوای ۴۶۱ پایان‌نامه کارشناسی ارشد و دکتری دانشگاه‌های استرالیا پرداختند و نتایج نشان داد که پنج رشته بازاریابی، مدیریت و تجارت، علوم محیط‌زیست و اقتصاد بیشترین درصد تحقیقات جهانگردی را به خود اختصاص داده‌اند. یافته‌های یانگ و پان (۲۰۰۶) در مطالعه استنادی دو مجله هورمون‌شناسی به نام‌های «مجله ملی هورمون‌شناسی» و «مجله آسیایی هورمون‌شناسی» حاکی از آن است که متوسط تعداد استنادها در مجله آسیایی هورمون‌شناسی ۲۰/۳٪ و در مجله ملی هورمون‌شناسی ۱۰/۱۸٪ بود. از نظر نوع منابع مورد استناد، مجلات غالب بودند. شوکن و کوشیک^۵ (۲۰۰۴) در پژوهش مشترک خود به تحلیل استنادی مآخذ ۶۱ مقاله چاپ‌شده در نشریات پرداختند. نتایج پژوهش نشان داد که ۸۱٪ از استنادها به نشریات ادواری اختصاص داشته و قدمت بیشتر استنادها کمتر از ۲۰ سال است. اوکی (۲۰۰۳) در مطالعه‌ای ۴۰۱۲ استناد موجود در ۷۰ پایان‌نامه کارشناسی ارشد و رساله

1. Özlem Tiryakioğlu
2. analysis of variances
3. multivariate analysis of covarianc
4. analysis of covarianc
5. Shokeen & Akaushik

دکتری علوم تربیتی دانشگاه ایالت دلتا را بررسی کرده و نتیجه گرفت که کتاب درسی (۶۰/۳٪) بیشترین استناد را به خود اختصاص داده‌اند.

با توجه به نقش و اهمیتی که مجله‌های علمی در عرصه علم و دانش دارند، لازم است تا ارزیابی دقیق علمی شوند. شواهد نشان می‌دهد که درباره تحلیل محتوا، تحقیقات فراوانی در سایر حوزه‌ها، چه در ایران و چه در خارج از ایران انجام شده است. اما تحقیقات مقاله‌های مجلات در مقایسه با تحلیل استنادی دیگر منابع سابقه کم‌تری دارد. نشریات از اصلی‌ترین قالب‌های انتقال دانش در سطح علمی و تحقیقی به حساب می‌آیند و در مجامع بین‌المللی کانون توجه را از آن خود کرده‌اند؛ به طوری که اختراعات، اکتشافات و یافته‌های نوین را می‌توان در چارچوب همین محمل‌های خاص اطلاعاتی که تا حد امکان تخصصی شده‌اند، پیدا کرد. تحلیل محتوایی نشریات علمی می‌تواند ضمن به دست آوردن معیارهای کمی در مورد نویسندگان و مقاله‌های آن‌ها که در نشریات علمی چاپ شده است، ابزارهای لازم برای مطالعه کمی و کیفی را فراهم کند؛ در این صورت، نشریات علمی با توجه به اهمیتی که در عرصه علم و دانش دارند، لازم است مورد ارزیابی دقیق علمی قرار گیرند؛ زیرا که ارزیابی تنها ابزاری است که می‌تواند عملکرد نشریات را مورد سنجش قرار داده و نسبت به استفاده بهینه از آن اطمینان حاصل را به ارمغان آورد (ریاحی‌نیا و نوایی‌نژاد، ۱۳۹۰)؛ بنابراین تحلیل چنین نشریاتی می‌تواند خطوط اصلی و رهیافت این مجلات و نشریات را در ارائه گوناگون و متنوع و در عین حال جهت‌دار برای بسیاری از گردانندگان مجلات و نشریات نشان دهد و آن‌ها را در جهت‌دهی مطلوب‌تر به این‌گونه مجلات و نشریات کمک کند (قاسمی، ۱۳۸۷).

بنابر مطالب فوق، مقالات فصلنامه روانشناسی تربیتی منتشرشده توسط گروه روانشناسی تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی تهران یکی از منابع گران‌بها از نوع خود در زمینه روانشناسی تربیتی و موضوعات مرتبط است. شناخت ویژگی‌های مقالات منتشرشده در این فصلنامه می‌تواند به ارتقاء کیفیت مقالات و نشریات این حوزه کمک شایانی نماید؛ بنابراین تحلیل محتوا و ارزیابی مقالات فصلنامه روانشناسی تربیتی ضروری به نظر می‌رسد. از آنجا که تاکنون در کشور پژوهشی به تحلیل محتوای فصلنامه روانشناسی تربیتی پرداخته است بنابراین پژوهش حاضر درصدد است تا با تحلیل محتوای مقالات منتشرشده در این فصلنامه در قالب چک‌لیست ۱۹ سؤالی شامل درستی موضوع از نظر نگارش، توزیع جنسیت

نویسندگان، توزیع تعداد نویسندگان، توزیع نویسندگان به تفکیک مدرک تحصیلی و رتبه علمی، توزیع نویسندگان مقالات به تفکیک وابستگی به دانشگاه‌ها، روش‌های تحقیق به کار رفته، آزمون‌های آماری مورد استفاده، میزان ثابت بودن سطح معناداری، جامعه مورد مطالعه، روش نمونه‌گیری، ابزار جمع‌آوری داده‌ها، ترکیب پرسشنامه‌های مورد استفاده، میزان رعایت سبک APA^۱ در تنظیم جداول، میزان رعایت سبک APA در تنظیم منابع پایانی، میزان اشاره به پیشنهادها و محدودیت‌ها در بخش نتیجه‌گیری، میزان استناد به تفکیک نوع منابع، میزان استنادها به تفکیک وضعیت زبان و میزان روزآمد بودن منابع می‌پردازد.

روش

در پژوهش حاضر از روش تحلیل محتوا و روش تحلیل استنادی که یکی از شیوه‌های توصیفی است، استفاده شد. مهم‌ترین مزیت این روش، امکان عملی انجام آن و دور ماندن از تعصب‌ها و اعمال نظرهای شخصی در نتایج پژوهش است. تحلیل داده‌ها بایستی در راستای پاسخگویی به سؤال و مسئله تحقیق باشد. مسلماً حجم داده‌ها، تحلیل‌های فراوانی را برای یک محقق برمی‌انگیزد؛ با این حال باید توجه داشت که در تحلیل بر روی سؤال تحقیق متمرکز شد و از ارائه اطلاعات و تحلیل‌های زائد خودداری کرد. در تحلیل محتوا می‌توان وجود روابط، میزان شدت روابط بین متغیرها و نیز جهت رابطه‌ها را تحلیل کرد. همچنین می‌توان فراوانی شاخص‌های مختلف را محاسبه کرده، آن‌ها را با استفاده از آزمون‌های آماری با هم مقایسه نمود.

جامعه آماری این پژوهش کلیه شماره‌های چاپ‌شده فصلنامه روان‌شناسی تربیتی (۳۶ شماره) از آغاز تا پایان است. نمونه آماری این پژوهش شامل ۱۰ شماره فصلنامه (از شماره ۲۷ تا ۳۶) در طول سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۴ و شامل ۹۱ مقاله چاپ شده در این شماره‌ها بود. واحد تحلیل این پژوهش موضوعات مربوطه چک لیست‌های ۱۹ سؤالی این پژوهش در مقالات مجله روان‌شناسی تربیتی بود. روش اجرا این پژوهش، با مراجعه به تک‌تک عناوین و محتویات و استنادات مقالات، اطلاعات مورد نیاز (در خصوص جنسیت، وضعیت شغلی، مدرک تحصیلی، وابستگی سازمانی، گرایش موضوعی و...) جمع‌آوری شد. داده‌ها با به‌کارگیری ابزار سیاهه‌وارسی ۱۹ سؤالی گردآوری و با استفاده از آمار توصیفی نظیر

1. American Psychological Association

دسته‌بندی داده‌ها برحسب توزیع فراوانی و درصد فراوانی با استفاده از نرم‌افزار Excel مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. روایی چک‌لیست با استفاده از نظرات اساتید روان‌شناسی و جامعه‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحدهای اراک و خمین تأیید شد.

پرسش‌های پژوهش:

۱. آیا مقالات با توجه به موضوع از نظر نگارش به درستی نوشته شده‌اند؟
۲. وضعیت نویسندگان مقالات از لحاظ جنسیت (زن و مرد) چگونه بوده است؟
۳. وضعیت نویسندگان مقالات از لحاظ تعداد، چگونه بوده است؟
۴. وضعیت نویسندگان مقالات به تفکیک مدرک تحصیلی و رتبه علمی چگونه بوده است؟
۵. وضعیت نویسندگان مقالات به تفکیک وابستگی به دانشگاه‌ها چگونه بوده است؟
۶. روش‌های تحقیق به کاررفته در مقالات چه بوده است؟
۷. آزمون‌های آماری مورد استفاده در مقالات به تفکیک چه بوده است؟
۸. میزان ثابت بودن سطح معناداری در مقالات به چه میزان بوده است؟
۹. جامعه مورد مطالعه در مقالات به چه شکل بوده است؟
۱۰. روش نمونه‌گیری در مقالات به تفکیک چگونه بوده است؟
۱۱. ابزار جمع‌آوری مقالات به تفکیک چه بوده است؟
۱۲. ترکیب پرسشنامه‌های مورد استفاده در مقالات چه بوده است؟
۱۳. آیا سبک APA در تنظیم جداول رعایت شده است؟
۱۴. آیا سبک APA در تنظیم رفرنس‌دهی رعایت شده است؟
۱۵. آیا در بخش نتیجه‌گیری مقالات به پیشنهادها اشاره شده است؟
۱۶. آیا در بخش نتیجه‌گیری مقالات به محدودیت‌ها اشاره شده است؟
۱۷. میزان استناد به منابع چقدر است؟
۱۸. میزان استنادها به تفکیک وضعیت زبان مورد استفاده در مقالات چقدر است؟
۱۹. میزان روزآمد بودن منابع استفاده شده در مقالات چقدر بوده است؟

یافته‌ها

سؤال اول: مقالات با توجه به موضوع از نظر نگارش به درستی نوشته شده‌اند؟

جدول ۱. توزیع فراوانی مقالات از لحاظ نگارش موضوع

ردیف	عنوان	فراوانی	درصد
۱	بله	۸۵	۹۳/۴۱
۲	خیر	۶	۶/۵۹
۳	مجموع	۹۱	۱۰۰

در ارزیابی موضوع این موارد مدنظر قرار گرفته شده است: آیا واژه‌های اثربخشی، تأثیر، بررسی، پیش‌بینی، رابطه و مقایسه به‌درستی استفاده شده است؟ آیا واژه کاهش و افزایش در عنوان ذکر شده است یا خیر؟ آیا از علائم اختصاری استفاده شده است یا خیر؟ آیا از سه کلمه چه کسی، کی و کجا به‌درستی استفاده شده است یا خیر؟

بررسی اطلاعات جدول شماره ۱ نشان می‌دهد ۹۳/۴۱ درصد موضوع مقالات از لحاظ نگارش به‌درستی نوشته شده و ۶/۵۹ درصد از مقالات از لحاظ نگارش نیاز به ویرایش داشته و به‌درستی نوشته نشده است.

سؤال دوم: وضعیت نویسندگان مقالات از لحاظ جنسیت (زن و مرد) چگونه بوده است؟

جدول ۲. توزیع فراوانی بر اساس جنسیت نویسندگان

ردیف	عنوان	فراوانی	درصد
۱	مرد	۱۸۲	۷۱/۶۵
۲	زن	۷۲	۲۸/۳۵
۳	مجموع	۲۵۴	۱۰۰

یافته‌های جدول شماره ۲ نشان می‌دهد ۷۱/۶۵ درصد از نویسندگان مقالات را مردان و ۲۸/۳۵ درصد را زنان تشکیل داده‌اند.

سؤال سوم: وضعیت نویسندگان مقالات از لحاظ تعداد چگونه بوده است؟

جدول ۳. توزیع فراوانی بر اساس تعداد نویسندگان مقاله

ردیف	تعداد نویسنده مقاله	فراوانی	درصد
۱	یک	۱۶	۱۷/۵۸
۲	دو	۱۹	۲۰/۸۸
۳	سه	۳۰	۳۲/۹۷
۴	چهار	۱۹	۲۰/۸۸

۷/۶۹	۷	پنج	۵
۱۰۰	۹۱	مجموع	۶

جدول شماره ۳ تعداد نویسندگان هر مقاله را به تفکیک نشان داده که مقالات با یک نویسنده ۱۷/۵۸ درصد، مقالات با دو نویسنده ۲۰/۸۸ درصد، مقالات با سه نویسنده ۳۲/۹۷ درصد، مقالات با چهار نویسنده ۲۰/۸۸ درصد و مقالات با پنج نویسنده ۷/۶۹ درصد بوده است.

سؤال چهارم: نویسندگان مقالات به تفکیک مدرک تحصیلی و رتبه علمی چگونه بوده‌اند؟

جدول ۴. توزیع فراوانی به تفکیک مدرک تحصیلی و رتبه علمی نویسندگان

ردیف	عنوان مدرک تحصیلی یا رتبه علمی	فراوانی	درصد
۱	کارشناسی	۴	۱/۵۷
۲	دانشجو و دانش‌آموخته کارشناسی ارشد	۵۲	۲۰/۴۷
۳	دانشجوی دکتری	۴۱	۱۶/۱۴
۴	دکتری	۴	۱/۵۷
۵	مربی	۵	۱/۹۷
۶	استادیار	۶۶	۲۵/۹۸
۷	دانشیار	۵۶	۲۲/۰۵
۸	استاد	۲۶	۱۰/۲۴
۹	مجموع	۲۵۴	۱۰۰

بر اساس یافته‌های جدول شماره ۴ نویسندگان مقالات به تفکیک مدرک تحصیلی و رتبه علمی نشان می‌دهد ۱/۵۷ درصد کارشناسی، ۲۰/۴۷ درصد دانشجوی و دانش‌آموخته کارشناسی ارشد، ۱۶/۱۴ دانشجوی دکتری، ۱/۵۷ درصد دکتری، ۱/۹۷ درصد مربی، ۲۵/۹۸ درصد استادیار، ۲۲/۰۵ درصد دانشیار و ۱۰/۲۴ درصد استاد بوده‌اند.

سؤال پنجم: نویسندگان مقالات به تفکیک وابستگی به دانشگاه‌ها چگونه بوده‌اند؟

جدول ۵. توزیع فراوانی به تفکیک وابستگی نویسندگان به دانشگاه‌ها

ردیف	نام دانشگاه	فراوانی	درصد
۱	علامه طباطبائی	۹۳	۳۶/۶۱
۲	آزاد اسلامی	۳۰	۱۱/۸۱

ردیف	نام دانشگاه	فراوانی	درصد
۳	پیام نور	۲۱	۸/۲۷
۴	سمنان	۱۲	۴/۷۲
۵	شهید بهشتی	۱۰	۳/۹۴
۶	الزهرا	۱۰	۳/۹۴
۷	تبریز	۹	۳/۵۴
۸	فردوسی مشهد	۷	۲/۷۶
۹	تربیت مدرس	۶	۲/۳۶
۱۰	بوعلی سینا همدان	۵	۱/۹۷
۱۱	شیراز	۵	۱/۹۷
۱۲	خوارزمی تهران	۵	۱/۹۷
۱۳	محقق اردبیلی اردبیل	۵	۱/۹۷
۱۴	اصفهان	۳	۱/۱۸
۱۵	آموزش و پرورش	۳	۱/۱۸
۱۶	بجنورد	۳	۱/۱۸
۱۷	امام حسین (ع)	۲	۰/۷۹
۱۸	علم و صنعت	۲	۰/۷۹
۱۹	شهید رجایی	۲	۰/۷۹
۲۰	تاجیکستان	۲	۰/۷۹
۲۱	لرستان	۲	۰/۷۹
۲۲	اراک	۱	۰/۳۹
۲۳	بین‌المللی قزوین	۱	۰/۳۹
۲۴	یزد	۱	۰/۳۹
۲۵	کردستان	۱	۰/۳۹
۲۶	رازی	۱	۰/۳۹
۲۷	مازندران	۱	۰/۳۹
۲۸	تهران	۱	۰/۳۹
۲۹	بیرجند	۱	۰/۳۹
۳۰	تربیت معلم	۱	۰/۳۹
۳۱	کازرون	۱	۰/۳۹
۳۲	شریعتی	۱	۰/۳۹
۳۳	ملایر	۱	۰/۳۹

ردیف	نام دانشگاه	فراوانی	درصد
۳۴	پژوهشکده حوزه و دانشگاه	۱	۰/۳۹
۳۵	علوم بهزیستی و توان بخشی	۱	۰/۳۹
۳۶	پژوهشکده تعلیم و تربیت اسلامی	۱	۰/۳۹
۳۷	علوم پزشکی شهید بهشتی	۱	۰/۳۹
۳۸	علوم پزشکی گناباد	۱	۰/۳۹
۳۹	مجموع	۲۵۴	۱۰۰

بر اساس یافته‌های جدول شماره ۵ نویسندگان مقالات به تفکیک وابستگی به دانشگاه‌ها نشان می‌دهد ۳۶/۶۱ درصد از دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۱/۸۱ درصد از دانشگاه آزاد اسلامی، ۸/۲۷ درصد از دانشگاه پیام نور، ۴/۷۲ درصد از دانشگاه سمنان، ۳/۹۴ درصد از دانشگاه شهید بهشتی، ۳/۹۴ از دانشگاه الزهرا (س)، ۳/۵۴ درصد از دانشگاه تبریز، ۲/۷۶ درصد از دانشگاه فردوسی مشهد، ۲/۳۶ درصد از دانشگاه تربیت مدرس، ۱/۹۷ درصد از دانشگاه بوعلی سینا همدان، ۱/۹۷ درصد از دانشگاه خوارزمی تهران، ۱/۹۷ درصد از دانشگاه محقق اردبیلی اردبیل، ۱/۱۸ درصد از دانشگاه اصفهان، ۱/۱۸ درصد از آموزش و پرورش، ۱/۱۸ درصد از دانشگاه بجنورد، دانشگاه‌های امام حسین (ع)، علم و صنعت، شهید رجایی، تاجیکستان و لرستان هر کدام با ۰/۷۹ درصد، دانشگاه‌های تهران، اراک، بین‌المللی قزوین، یزد، کردستان، رازی، مازندران، بیرجند، تربیت معلم، کازرون، شریعتی، ملایر، پژوهشکده حوزه و دانشگاه، علوم بهزیستی و توان بخشی، پژوهشکده تعلیم و تربیت اسلامی، علوم پزشکی شهید بهشتی و علوم پزشکی گناباد هر یک با ۰/۳۹ درصد بوده‌اند.

سؤال ششم: روش‌های تحقیق به کار رفته در مقالات چه بوده است؟

جدول ۶. توزیع فراوانی روش تحقیق مقالات

ردیف	روش تحقیق	فراوانی	درصد
۱	نیمه تجربی	۲۹	۳۱/۸۷
۲	همبستگی	۲۷	۲۹/۳۷
۳	پیمایشی	۱۱	۱۲/۰۹
۴	علی مقایسه‌ای	۱۰	۱۰/۹۹
۵	استنادی و توصیفی	۶	۶/۵۹

ردیف	روش تحقیق	فراوانی	درصد
۶	تطبیقی و استنتاجی	۲	۲/۲۰
۷	فرا تحلیل	۲	۲/۲۰
۸	کیفی زمینه‌ای	۱	۱/۱۰
۹	آمیخته	۱	۱/۱۰
۱۰	ساخت مقیاس	۱	۱/۱۰
۱۱	تحلیل محتوا	۱	۱/۱۰
۱۲	مجموع	۹۱	۱۰۰

در جدول شماره ۶ مقالات بر اساس روش تحقیق به کار گرفته شده تفکیک شده‌اند که یافته‌ها نشان می‌دهد ۳۱/۸۷ درصد روش نیمه تجربی، ۲۹/۶۷ درصد روش همبستگی، ۱۲/۰۹ درصد روش پیمایشی، ۱۰/۹۹ روش علی - مقایسه‌ای، ۶/۵۹ درصد روش اسنادی و توصیفی، ۲/۲۰ درصد روش تطبیقی و استنتاجی، ۲/۲۰ درصد روش فراتحلیل، ۱/۱۰ درصد کیفی زمینه‌ای، ۱/۱۰ درصد روش آمیخته، ۱/۱۰ درصد ساخت مقیاس و ۱/۱۰ درصد تحلیل محتوا را استفاده نموده‌اند.

سؤال هفتم: آزمون‌های آماری مورد استفاده در مقالات به تفکیک چه بوده است؟

جدول ۷. توزیع فراوانی آزمون‌های آماری مقالات

ردیف	آزمون آماری	فراوانی	درصد
۱	آزمون t	۲۳	۱۴/۶۵
۲	تحلیل رگرسیون	۱۹	۱۲/۱۰
۳	تحلیل کوواریانس	۱۹	۱۲/۱۰
۴	همبستگی پیرسون	۱۶	۱۰/۱۹
۵	تحلیل واریانس	۱۴	۸/۹۲
۶	کلموگروف-اسمیرنوف	۱۰	۶/۳۷
۷	تحلیل عاملی	۸	۵/۱۰

ردیف	آزمون آماری	فراوانی	درصد
۸	خی دو	۷	۴/۴۶
۹	تحلیل مسیر	۵	۳/۱۸
۱۰	لوین	۴	۲/۵۵
۱۱	بارتلت	۴	۲/۵۵
۱۲	KMO	۴	۲/۵۵
۱۳	یومان- ویتنی	۳	۱/۹۱
۱۴	آمار توصیفی	۳	۱/۹۱
۱۵	مدل یابی ساختاری	۲	۱/۲۷
۱۶	فریدمن	۲	۱/۲۷
۱۷	فرا تحلیل	۲	۱/۲۷
۱۸	تعقیبی (شفه f)	۲	۱/۲۷
۱۹	تعقیبی (LSD)	۲	۱/۲۷
۲۰	کوهن	۲	۱/۲۷
۲۱	تحلیل محتوا	۱	۰/۶۴
۲۲	ضرب همبستگی اسپیرمن	۱	۰/۶۴
۲۳	ماتریس همبستگی	۱	۰/۶۴
۲۴	مدل علی	۱	۰/۶۴
۲۵	فیشر	۱	۰/۶۴
۲۶	مقایسه درون گروهی	۱	۰/۶۴
۲۷	مجموع	۱۵۷	۱۰۰

یافته‌های جدول شماره ۷ آزمون‌های آماری به کار رفته در مقالات را نشان می‌دهد که به تفکیک ۱۴/۶۵ درصد از آزمون t، ۱۲/۱۰ درصد از تحلیل رگرسیون، ۱۲/۱۰ درصد از

تحلیل کوواریانس، ۱۰/۱۹ درصد از همبستگی پیرسون، ۸/۹۲ درصد از تحلیل واریانس، ۶/۳۷ درصد از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف، ۵/۱۰ درصد از تحلیل عاملی، ۴/۴۶ درصد از خی دو، ۳/۱۸ درصد از تحلیل مسیر، ۲/۵۵ درصد از آزمون لوین، ۲/۵۵ درصد از آزمون بارتلت، ۲/۵۵ درصد از آزمون KMO، ۱/۹۱ درصد از آمار توصیفی، ۱/۹۱ درصد از آزمون یومان-ویتنی، ۱/۲۷ درصد از مدل‌یابی ساختاری، ۱/۲۷ درصد از آزمون فریدمن، ۱/۲۷ درصد از فراتحلیل، ۱/۲۷ درصد از آزمون تعقیبی شفه f، ۱/۲۷ درصد از آزمون تعقیبی LSD، ۱/۲۷ درصد از آزمون کوهن، ۰/۶۴ درصد از تحلیل محتوا، ۰/۶۴ درصد از ضریب همبستگی اسپیرمن، ۰/۶۴ درصد از ماتریس همبستگی، ۰/۶۴ درصد از مدل علی، ۰/۶۴ درصد از آزمون فیشر، ۰/۶۴ از آزمون مقایسه گروهی در مقالات استفاده نموده‌اند.

سؤال هشتم: میزان ثابت بودن سطح معناداری در مقالات به چه میزان بوده است؟

جدول ۸. توزیع فراوانی میزان ثابت بودن سطح معناداری در مقاله

ردیف	سطح معناداری	فراوانی	درصد
۱	ثابت	۵۷	۶۲/۶۴
۲	غیرثابت	۲۳	۲۵/۲۷
۳	فاقد	۱۱	۱۲/۰۹
۴	مجموع	۹۱	۱۰۰

در جدول شماره ۸ میزان سطح معناداری مقالات مورد بررسی قرار گرفته است که بر همین اساس ۶۲/۶۴ درصد دارای سطح معناداری ثابت در مقاله، ۲۵/۲۷ درصد سطح معناداری غیرثابت و ۱۲/۰۹ درصد فاقد سطح معناداری در مقاله بوده‌اند، یعنی در برخی فرضیه‌ها از سطح ۰/۰۵ و در برخی از ۰/۰۱ استفاده شده است.

سؤال نهم: جامعه مورد مطالعه در مقالات به چه شکل بوده است؟

جدول ۹. توزیع فراوانی جامعه مورد مطالعه مقالات

ردیف	عنوان جامعه	فراوانی	درصد
۱	دانش آموزان	۳۹	۴۲/۸۶
۲	دانشجویان	۲۶	۲۸/۵۷
۳	معلمان و مدیران	۶	۶/۵۹

ردیف	عنوان جامعه	فراوانی	درصد
۴	کارکنان ادارات و نهادها	۴	۴/۴۰
۵	زنان	۳	۳/۳۰
۶	هیئت علمی دانشگاهها	۲	۲/۲۰
۷	جوانان	۱	۱/۱۰
۸	کودکان	۱	۱/۱۰
۹	طلاب حوزه علمیه	۱	۱/۱۰
۱۰	خیرین مدرسه ساز	۱	۱/۱۰
۱۱	سایر	۶	۶/۵۹
۱۲	فاقد جامعه آماری	۱	۱/۱۰
۱۳	مجموع	۹۱	۱۰۰

جدول شماره ۹ نشان می دهد که جامعه مورد مطالعه در مقالات به تفکیک شامل: ۴۲/۸۶ درصد دانش آموزان، ۲۸/۵۷ درصد دانشجویان، ۶/۵۹ درصد معلمان و مدیران مدارس، ۴/۴۰ درصد کارکنان ادارات و نهادها، ۳/۳۰ درصد زنان، ۲/۲۰ درصد اعضای هیئت علمی دانشگاهها، ۱/۱۰ درصد کودکان، ۱/۱۰ درصد طلاب حوزه های علمیه، ۱/۱۰ درصد خیرین مدرسه ساز، ۶/۵۹ درصد سایر و ۱/۱۰ درصد فاقد جامعه آماری بوده اند.

سؤال دهم: روش نمونه گیری در مقالات به تفکیک چگونه بوده است؟

جدول ۱۰. توزیع فراوانی روش نمونه گیری مقالات

ردیف	روش نمونه گیری	فراوانی	درصد
۱	خوشه ای چندمرحله ای	۲۷	۲۹/۶۷
۲	تصادفی ساده	۱۴	۱۵/۳۸
۳	تصادفی خوشه ای	۱۲	۱۳/۱۹
۴	در دسترس	۱۱	۱۲/۰۹
۵	تصادفی طبقه ای	۸	۸/۷۹
۶	سرشماری	۵	۵/۴۹
۷	هدفمند	۴	۴/۴۰
۸	زنجیره ای (گلوله برفی)	۳	۳/۳۰
۹	داوطلبانه	۲	۲/۲۰
۱۰	فاقد روش و اشاره نشده	۵	۵/۴۹

ردیف	روش نمونه‌گیری	فراوانی	درصد
۱۱	مجموع	۹۱	۱۰۰

جدول شماره ۱۰ نشان‌دهنده روش نمونه‌گیری در مقالات است که بر اساس آن ۲۹/۶۷ درصد خوشه‌ای چندمرحله‌ای، ۱۵/۳۸ درصد تصادفی ساده، ۱۳/۱۹ درصد روش تصادفی خوشه‌ای، ۱۲/۰۹ درصد در دسترس، ۸/۷۹ درصد تصادفی طبقه‌ای، ۵/۴۹ درصد سرشماری، ۴/۴۰ درصد هدفمند، ۳/۳۰ درصد زنجیره‌ای (گلوله برفی)، ۲/۲۰ درصد داوطلبانه و ۵/۴۹ درصد فاقد روش نمونه‌گیری و یا اشاره نشده بوده‌اند.

سؤال یازدهم: ابزار جمع‌آوری مقالات به تفکیک چه بوده است؟

جدول ۱۱. توزیع فراوانی ابزار جمع‌آوری مقالات

ردیف	عنوان ابزار	فراوانی	درصد
۱	پرسشنامه	۸۰	۸۴/۲۱
۲	اسناد و مدارک (کتابخانه‌ای و تاریخی)	۹	۹/۴۷
۳	مصاحبه	۳	۳/۱۶
۴	فرا تحلیل	۲	۲/۱۱
۵	مشاهده	۱	۱/۰۵
۶	مجموع	۹۵	۱۰۰

در جدول شماره ۱۱ ابزار جمع‌آوری مقالات آورده شده که بر همین اساس یافته‌ها نشان می‌دهد ۸۴/۲۱ درصد از پرسشنامه، ۹/۴۷ درصد از طریق اسناد و مدارک (کتابخانه‌ای و تاریخی)، ۳/۱۶ درصد از مصاحبه، ۲/۱۱ درصد از فراتحلیل و ۱/۰۵ درصد از مشاهده استفاده نموده‌اند.

سؤال دوازدهم: عنوان پرسشنامه‌های مورد استفاده در مقالات چه بوده است؟

جدول ۱۲. توزیع فراوانی عنوان پرسشنامه‌های مورد استفاده در مقالات

ردیف	عنوان پرسشنامه	فراوانی	درصد
۱	محقق ساخته	۳۶	۱۱/۸
۲	امور تحصیلی و آموزشی	۲۹	۹/۵۱
۳	عملکرد و پیشرفت تحصیلی	۲۸	۹/۱۸
۴	یادگیری و یادداری	۲۳	۷/۵۴
۵	شناختی و فراشناختی	۱۳	۴/۲۶
۶	تفکر و حافظه	۱۳	۴/۲۶
۷	سازمانی و شغلی	۱۳	۴/۲۶
۸	هیجانان	۱۲	۳/۹۳
۹	مهارت‌های ارتباطی	۱۰	۳/۲۸
۱۰	خودکارآمدی	۹	۲/۹۵
۱۱	عزت نفس	۹	۲/۹۵
۱۲	زندگی و مهارت‌های آن	۹	۲/۹۵
۱۳	نگرش	۸	۲/۶۲
۱۴	سلامت و بهداشت روان	۸	۲/۶۲
۱۵	اضطراب امتحان	۷	۲/۳۰
۱۶	سبک تدریس	۶	۱/۹۷
۱۷	کمال گرایی	۶	۱/۹۷
۱۸	انگیزش تحصیلی	۶	۱/۹۷
۱۹	کامپیوتری و الکترونیکی	۶	۱/۹۷
۲۰	هوش	۵	۱/۶۴

ردیف	عنوان پرسشنامه	فراوانی	درصد
۲۱	حل مسئله و تصمیم‌گیری	۵	۱/۶۴
۲۲	کفایت و رشد اجتماعی	۴	۱/۳۱
۲۳	دین و فرهنگی	۴	۱/۳۱
۲۴	تفکر انتقادی	۴	۱/۳۱
۲۵	فلسفه و حکمت	۴	۱/۳۱
۲۶	مدیریت زمان	۴	۱/۳۱
۲۷	خود ناتوان‌سازی	۳	۰/۹۸
۲۸	سایر پرسشنامه‌ها	۲۱	۶/۸۹
۲۹	مجموع	۳۰۵	۱۰۰

جدول شماره ۱۲ نشان‌دهنده پرسشنامه‌های استفاده شده در مقالات است که بر اساس موضوع پرسشنامه‌ها دسته‌بندی شدند که یافته‌ها نشان می‌دهد پرسشنامه محقق‌ساخته با ۱۱/۸٪، عملکرد و پیشرفت تحصیلی ۹/۱۸٪، امور تحصیلی و آموزشی با ۹/۵۱٪، یادگیری و یادگیری با ۷/۵۴٪، شناختی و فراشناختی با ۴/۲۶٪، تفکر و حافظه با ۴/۲۶٪، سازمانی و شغلی با ۴/۲۶٪، هیجانان با ۳/۹۳٪، مهارت‌های ارتباطی با ۳/۲۸٪، خودکارآمدی با ۲/۹۵٪، عزت‌نفس با ۲/۹۵٪، زندگی و مهارت‌های آن با ۲/۹۵٪، نگرش با ۲/۶۲٪، سلامت و بهداشت روان با ۲/۶۲٪، اضطراب امتحان با ۲/۳۰٪، سبک تدریس با ۱/۹۷٪، کمال‌گرایی با ۱/۹۷٪، انگیزش تحصیلی با ۱/۹۷٪، کامپیوتری و الکترونیکی با ۱/۹۷٪، هوش با ۱/۶۴٪، حل مسئله و تصمیم‌گیری با ۱/۶۴٪، کفایت و رشد اجتماعی با ۱/۳۱٪، دین و فرهنگی با ۱/۳۱٪، تفکر انتقادی با ۱/۳۱٪، فلسفه و حکمت با ۱/۳۱٪، مدیریت زمان با ۱/۳۱٪، خودناتوان‌سازی با ۰/۹۸٪، سایر پرسشنامه‌ها با ۶/۸۹٪ مورد استفاده پژوهشگران قرار گرفته است.

سؤال سیزدهم: آیا سبک APA در تنظیم جداول رعایت شده است؟

جدول ۱۳. توزیع فراوانی رعایت سبک APA در تنظیم جداول مقالات

ردیف	عنوان	فراوانی	درصد
۱	بله	۸۲	۹۰/۱۱
۲	خیر	۲	۲/۲۰
۳	بدون جدول	۷	۷/۶۹
۴	مجموع	۹۱	۱۰۰

یافته‌های جدول شماره ۱۳ نشان می‌دهد ۹۰/۱۱ درصد مقالات در تنظیم جداول سبک APA را رعایت نموده و ۲/۲۰ درصد این سبک را رعایت ننموده و ۷/۶۹ درصد از مقالات نیز فاقد جدول بوده‌اند.

سؤال چهاردهم: آیا سبک APA در تنظیم رفرنس‌دهی رعایت شده است؟

جدول ۱۴. توزیع فراوانی رعایت سبک APA در تنظیم رفرنس‌دهی مقالات

ردیف	عنوان	فراوانی	درصد
۱	بله	۸۷	۹۵/۶
۲	خیر	۴	۴/۴
۳	مجموع	۹۱	۱۰۰

جدول شماره ۱۴ نشان می‌دهد ۹۵/۶ درصد مقالات در رفرنس‌دهی سبک APA را رعایت نموده و ۴/۴ درصد این روش را در رفرنس‌دهی رعایت ننموده و از روش‌های دیگر استفاده کرده‌اند.

سؤال پانزدهم: آیا در بخش نتیجه‌گیری مقالات به پیشنهادها اشاره شده است؟

جدول ۱۵. توزیع فراوانی ارائه پیشنهادها در بخش نتیجه‌گیری

ردیف	عنوان	فراوانی	درصد
۱	بله	۷۵	۸۲/۴۲
۲	خیر	۱۶	۱۷/۵۸

۳	مجموع	۹۱	۱۰۰
---	-------	----	-----

جدول شماره ۱۵ نشان می‌دهد ۸۲/۴۲ درصد مقالات در بخش نتیجه‌گیری به پیشنهادها اشاره نموده و ۱۷/۵۸ درصد مقالات به پیشنهادها اشاره ننموده‌اند.

سؤال شانزدهم: آیا در بخش نتیجه‌گیری مقالات به محدودیت‌ها اشاره شده است؟

جدول ۱۶. توزیع فراوانی ارائه محدودیت‌ها در بخش نتیجه‌گیری

ردیف	عنوان	فراوانی	درصد
۱	بله	۳۱	۳۴/۰۷
۲	خیر	۶۰	۶۵/۹۳
۳	مجموع	۹۱	۱۰۰

یافته‌های جدول ۱۶ نشان می‌دهد ۳۴/۰۷ درصد از مقالات به محدودیت‌های پژوهش در بخش نتیجه‌گیری اشاره کرده و ۶۵/۹۳ درصد به محدودیت‌های پژوهش اشاره نداشته‌اند.

سؤال هفدهم: میزان استناد به منابع چگونه بوده است؟

جدول ۱۷. توزیع فراوانی استناد به منابع

ردیف	عنوان منبع	فراوانی	درصد
۱	کتاب	۷۳۰	۲۷/۱۹
۲	مقالات	۱۶۴۸	۶۱/۳۸
۳	رساله دکتری	۶۱	۲/۲۷
۴	پایان‌نامه ارشد	۱۳۲	۴/۹۲
۵	وبسایت	۹۴	۳/۵۰
۶	منابع دیگر	۲۰	۰/۷۴
۷	مجموع	۲۶۸۵	۱۰۰

یافته‌های جدول شماره ۱۷ میزان استناد مقالات به تفکیک نشان می‌دهد که ۲۷/۱۹ درصد از کتاب، ۶۱/۳۸ درصد از مقالات، ۲/۲۷ درصد از رساله دکتری، ۴/۹۲ درصد از پایان‌نامه ارشد، ۳/۵۰ درصد از وبسایت‌ها و ۰/۷۴ درصد از سایر منابع استفاده کرده‌اند.

سؤال هجدهم: میزان استنادها به تفکیک وضعیت زبان مورد استفاده در مقالات چقدر است؟

جدول ۱۸. توزیع فراوانی میزان استنادها به تفکیک زبان و نوع منبع

ردیف	عنوان منبع	فارسی	انگلیسی	عربی	کل
۱	کتاب	۲۱۶	۴۹۱	۲۳	۷۳۰
	درصد	۲۹/۵۹	۶۷/۲۶	۳/۱۵	۱۰۰
۲	مقالات	۴۲۷	۱۲۲۱	۰	۱۶۴۸
	درصد	۲۵/۹۱	۷۴/۰۹	۰	۱۰۰
۳	رساله دکتری	۲۰	۴۱	۰	۶۱
	درصد	۳۲/۷۹	۶۷/۲۱	۰	۱۰۰
۴	پایان نامه ارشد	۱۲۲	۱۰	۰	۱۳۲
	درصد	۹۲/۴۲	۷/۵۸	۰	۱۰۰
۵	وبسایت	۳	۹۱	۰	۹۴
	درصد	۳/۱۹	۹۶/۸۱	۰	۱۰۰
۶	منابع دیگر	۱۹	۱	۰	۲۰
	درصد	۹۵	۵	۰	۱۰۰
۷	مجموع	۸۰۷	۱۸۵۵	۲۳	۲۶۸۵
	درصد	۳۰/۰۶	۶۹/۰۹	۰/۰۱	۱۰۰

جدول شماره ۱۸ میانگین استنادها بر اساس نوع منبع و زبان است که نشان می‌دهد در منابع کتاب: ۲۹/۵۹ درصد فارسی، ۶۷/۲۶ درصد انگلیسی و ۳/۱۵ درصد عربی هستند. در خصوص منابع مقالات: ۲۵/۹۱ درصد فارسی، ۷۴/۰۹ درصد انگلیسی، در خصوص منابع رساله دکتری: ۳۲/۷۹ درصد فارسی، ۶۷/۲۱ درصد انگلیسی هستند. وضعیت منابع پایان نامه کارشناسی ارشد: ۹۲/۴۲ درصد فارسی و ۷/۵۸ درصد انگلیسی بوده‌اند. وضعیت زبان وب سایت‌ها نشان می‌دهد ۳/۱۹ درصد فارسی و ۹۶/۸۱ درصد انگلیسی بودند. همچنین سایر منابع ۹۵ درصد فارسی و ۵ درصد انگلیسی بودند. همچنین یافته‌ها در مجموع نشان می‌دهد ۳۰/۰۶ درصد منابع به زبان فارسی، ۶۹/۰۹ درصد به زبان انگلیسی و ۰/۰۱ درصد به زبان عربی بوده‌اند.

سؤال نوزدهم: میزان روزآمد بودن منابع استفاده شده در مقالات چقدر بوده است؟

جدول ۱۹. توزیع فراوانی میزان روزآمد بودن منابع مورد استفاده در مقالات

ردیف	طبقات	فراوانی	درصد
۱	به‌روز (۱-۷ سال)	۷۱۱	۲۵/۰۱
۲	متوسط (۷-۱۴ سال)	۱۱۳۳	۳۹/۸۵
۳	قدیمی (بالتر از ۱۴ سال)	۹۹۹	۳۵/۱۴
۴	مجموع	۲۸۴۳	۱۰۰

برای پاسخ به سؤال نوزدهم منابع را بر اساس روزآمد بودن بر اساس فاصله زمانی به سه دسته: منابع به‌روز از ۱ تا ۷ سال (از سال ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۴)، منابع متوسط از ۷ تا ۱۴ سال (از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۶)، منابع قدیمی ۱۴ سال و بالاتر (از ۱۳۷۹ به پایین) تقسیم‌بندی شده‌اند. نتایج جدول شمار ۱۹ نشان می‌دهد در مقالات ۲۵/۰۱ درصد از منابع به‌روز، ۳۹/۸۵ درصد از منابع متوسط، ۳۵/۱۴ درصد از منابع قدیمی استفاده کرده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری

فصلنامه روانشناسی تربیتی که توسط دانشگاه علامه طباطبائی منتشر می‌شود به جهت نمایه‌شدن در پایگاه ISC و با توجه به اینکه مجله تخصصی در زمینه روانشناسی تربیتی در سطح کشور است، به‌عنوان موضوع پژوهش انتخاب شد. این مجله از سال ۱۳۸۳ اقدام به انتشار مقالات در حوزه روانشناسی تربیتی نموده و دارای رتبه علمی پژوهشی نیز است. ترتیب مجله به‌صورت فصلنامه است که تا به حال ۳۶ شماره از آن به چاپ رسیده است. بر همین اساس تعداد ۱۰ فصلنامه از شماره ۲۷ تا ۳۶ (از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۴) که دارای ۹۱ مقاله بود، انتخاب شد. بررسی یافته‌ها نشان داد ۹۳/۴۱ درصد موضوع مقالات از لحاظ نگارش به درستی نوشته شده و ۶/۵۹ درصد از مقالات از لحاظ نگارش نیاز به ویرایش داشته و به‌درستی نوشته نشده است. در ارزیابی موضوع این موارد مدنظر قرار گرفته شده است: آیا واژه‌های اثربخشی، تأثیر، بررسی، پیش‌بینی، رابطه و مقایسه به‌درستی استفاده شده است؟ آیا واژه کاهش و افزایش در عنوان ذکر شده است یا خیر؟ آیا از علائم اختصاری استفاده شده است یا خیر؟ آیا از سه کلمه چه کسی، کی و کجا به‌درستی استفاده شده است یا خیر؟ یافته‌ها نشان می‌دهد

۷۱/۶۵ درصد از نویسندگان مقالات فصلنامه را مردان و ۲۸/۳۵ درصد را زنان تشکیل داده‌اند. نتایج با نتایج پژوهش قهنویه و همکاران (۱۳۸۹)، زکی (۱۳۸۷) همخوانی دارد ولی با نتایج پژوهش ریاحی نیا و نوایی نژاد (۱۳۹۰) همخوانی ندارد.

از منظر تعداد نویسندگان هر مقاله نتایج به دست آمده نشان می‌دهد مقالات با یک نویسنده ۱۷/۵۸ درصد، مقالات با دو نویسنده ۲۰/۸۸ درصد، مقالات با سه نویسنده ۳۲/۹۷ درصد، مقالات با چهار نویسنده ۲۰/۸۸ درصد و مقالات با پنج نویسنده ۷/۶۹ درصد بوده است. یافته‌ها نشان می‌دهد نویسندگان مقالات به تفکیک مدرک تحصیلی و رتبه علمی ۱/۵۷ درصد کارشناسی، ۲۰/۴۷ درصد دانشجوی و دانشجو و دانش آموخته کارشناسی ارشد، ۱۶/۴۱ درصد دانشجوی دکتری، ۱/۵۷ درصد دکتری، ۱/۹۷ درصد مربی، ۲۵/۹۸ درصد استادیار، ۲۲/۰۵ درصد دانشیار، ۱۰/۲۴ درصد استاد بوده‌اند. این نتیجه با نتایج پژوهش ریاحی نیا و نوایی نژاد (۱۳۹۰) و قهنویه و همکاران (۱۳۸۹) همخوانی دارد.

بر اساس یافته‌ها از نظر نویسندگان مقالات به تفکیک وابستگی به دانشگاه‌ها نشان می‌دهد ۳۶/۶۱ درصد از دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۱/۸۱ درصد از دانشگاه آزاد اسلامی، ۸/۲۷ درصد از دانشگاه پیام نور، ۴/۷۲ درصد از دانشگاه سمنان، ۳/۹۴ درصد از دانشگاه شهید بهشتی، ۳/۹۴ از دانشگاه الزهرا (س)، ۳/۵۴ درصد از دانشگاه تبریز، ۲/۷۶ درصد از دانشگاه فردوسی مشهد، ۲/۳۶ درصد از دانشگاه تربیت مدرس، ۱/۹۷ درصد از دانشگاه بوعلی سینا همدان، ۱/۹۷ درصد از دانشگاه خوارزمی تهران، ۱/۹۷ درصد از دانشگاه محقق اردبیلی اردبیل، ۱/۱۸ درصد از دانشگاه اصفهان، ۱/۱۸ درصد از آموزش و پرورش، ۱/۱۸ درصد از دانشگاه بجنورد، دانشگاه‌های امام حسین (ع)، علم و صنعت، شهید رجایی، تاجیکستان و لرستان هر کدام با ۰/۷۹ درصد، دانشگاه‌های تهران، اراک، بین‌المللی قزوین، یزد، کردستان، رازی، مازندران، بیرجند، تربیت معلم، کازرون، شریعتی، ملایر، پژوهشکده حوزه و دانشگاه، علوم بهزیستی و توان بخشی، پژوهشکده تعلیم و تربیت اسلامی، علوم پزشکی شهید بهشتی و علوم پزشکی گناباد هر یک با ۰/۳۹ درصد بوده‌اند.

یافته‌ها در خصوص روش تحقیق مقالات نشان می‌دهد که ۳۱/۸۷ روش نیمه تجربی، ۲۹/۶۷ درصد روش همبستگی، ۱۲/۰۹ درصد روش پیمایشی، ۱۰/۹۹ روش علی - مقایسه‌ای، ۶/۵۹ درصد روش اسنادی و توصیفی، ۲/۲۰ درصد روش تطبیقی و استنتاجی، ۲/۲۰ درصد روش فراتحلیل، ۱/۱ درصد کیفی زمینه‌ای، ۱/۱ درصد روش آمیخته، ۱/۱

درصد ساخت مقیاس، ۱/۱ درصد تحلیل محتوا را استفاده نموده‌اند. این نتایج با نتایج پژوهش تیو (۱۹۹۸) همخوانی دارد ولی با نتایج پژوهش ریاحی‌نیا و نوابی‌نژاد (۱۳۹۰) و اکرمی (۱۳۷۵) همخوانی ندارد.

یافته‌های پژوهش دربارهٔ آزمون‌های آماری به کار رفته در مقالات نشان می‌دهد که ۱۴/۶۵ درصد از آزمون t ، ۱۲/۱۰ درصد از تحلیل رگرسیون، ۱۲/۱۰ درصد از تحلیل کوواریانس، ۱۰/۱۹ درصد از همبستگی پیرسون، ۸/۹۲ درصد از تحلیل واریانس، ۶/۳۷ درصد از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف، ۵/۱۰ درصد از تحلیل عاملی، ۴/۴۶ درصد از χ^2 دو، ۳/۱۸ درصد از تحلیل مسیر، ۲/۵۵ درصد از آزمون لوین، ۲/۵۵ درصد از آزمون بارتلت، ۲/۵۵ درصد از آزمون KMO، ۱/۹۱ درصد از آمار توصیفی، ۱/۹۱ درصد از آزمون یومان-ویتنی، ۱/۲۷ درصد از مدل‌یابی معادلات ساختاری، ۱/۲۷ درصد از آزمون فریدمن، ۱/۲۷ درصد از فراتحلیل، ۱/۲۷ درصد از آزمون تعقیبی شفه f ، ۱/۲۷ درصد از آزمون تعقیبی LSD، ۱/۲۷ درصد از آزمون کوهن، ۰/۶۴ درصد از تحلیل محتوا، ۰/۶۴ درصد از ضریب همبستگی اسپیرمن، ۰/۶۴ درصد از ماتریس همبستگی، ۰/۶۴ درصد از مدل علی، ۰/۶۴ درصد از آزمون فشر، ۰/۶۴ از آزمون مقایسه گروهی در مقالات استفاده نموده‌اند.

بر اساس یافته‌های پژوهش میزان سطح معناداری مقالات مورد بررسی قرار گرفته که بر همین اساس ۶۲/۶۴ درصد دارای سطح معناداری ثابت در مقاله، ۲۵/۲۷ درصد سطح معناداری غیرثابت و ۱۲/۰۹ درصد فاقد سطح معناداری در مقاله بوده‌اند. یعنی در برخی فرضیه‌ها از سطح ۰/۰۵ و در برخی از ۰/۰۱ استفاده شده است. نتایج نشان می‌دهد که جامعه مورد مطالعه در مقالات به تفکیک شامل: ۴۲/۸۶ درصد دانش آموزان، ۲۸/۵۷ درصد دانشجویان، ۶/۵۹ درصد معلمان و مدیران مدارس، ۴/۴۰ درصد کارکنان ادارات و نهادها، ۳/۳۰ درصد زنان، ۲/۲۰ درصد اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها، ۱/۱ درصد کودکان، ۱/۱ درصد طلاب حوزه‌های علمیه، ۱/۱ درصد خیرین مدرسه‌ساز، ۶/۵۹ درصد سایر و ۱/۱ درصد فاقد جامعه آماری می‌باشند.

نتایج پژوهش نشان می‌دهد روش نمونه‌گیری در مقالات ۲۹/۶۷ درصد خوشه‌ای چندمرحله‌ای، ۱۵/۳۸ تصادفی ساده، ۱۳/۱۹ درصد روش تصادفی خوشه‌ای، ۱۲/۰۹ درصد در دسترس، ۸/۷۹ درصد تصادفی طبقه‌ای، ۵/۴۹ درصد سرشماری، ۴/۴ درصد هدفمند،

۳/۳ درصد زنجیره‌ای (گلوله برفی)، ۲/۲ درصد داوطلبانه و ۵/۴۹ درصد فاقد روش نمونه‌گیری و یا اشاره نشده بوده‌اند.

نتایج پژوهش بیان می‌کند که در ابزار جمع‌آوری مقالات ۸۴/۲۱ درصد از پرسشنامه، ۹/۴۷ درصد از طریق اسناد و مدارک (کتابخانه‌ای و تاریخی)، ۳/۱۶ درصد از مصاحبه، ۲/۱۱ درصد از فراتحلیل، ۱/۰۵ درصد از مشاهده استفاده نموده‌اند. این نتایج با نتایج پژوهش قهنویه و همکاران (۱۳۸۹) و مهram و توانایی (۱۳۸۹) همخوانی دارد.

نتایج نشان می‌دهد پرسشنامه‌های استفاده شده در مقالات (بر اساس موضوع پرسشنامه‌ها) شامل: پرسشنامه محقق ساخته با ۱۱/۸۰٪، عملکرد و پیشرفت تحصیلی ۹/۱۸٪، امور تحصیلی و آموزشی با ۹/۵۱٪، یادگیری و یادداری با ۷/۵۴٪، شناختی و فراشناختی با ۴/۲۶٪، تفکر و حافظه با ۴/۲۶٪، سازمانی و شغلی با ۴/۲۶٪، هیجانات با ۳/۹۳٪، مهارت‌های ارتباطی با ۳/۲۸٪، خودکارآمدی با ۲/۹۵٪، عزت نفس با ۲/۹۵٪، زندگی و مهارت‌های آن ۲/۹۵٪، نگرش با ۲/۶۲٪، سلامت و بهداشت روان با ۲/۶۲٪، اضطراب امتحان با ۲/۳۰٪، سبک تدریس با ۱/۹۷٪، کمال‌گرایی با ۱/۹۷٪، انگیزش تحصیلی با ۱/۹۷٪، کامپیوتری و الکترونیکی با ۱/۹۷٪، هوش با ۱/۶۴٪، حل مسئله و تصمیم‌گیری با ۱/۶۴٪، کفایت و رشد اجتماعی با ۱/۳۱٪، دین و فرهنگی با ۱/۳۱٪، تفکر انتقادی با ۱/۳۱٪، فلسفه و حکمت با ۱/۳۱٪، مدیریت زمان با ۱/۳۱٪، خود ناتوان‌سازی با ۰/۹۸٪، سایر پرسشنامه‌ها با ۶/۸۹٪ مورد استفاده پژوهشگران قرار گرفته است.

یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد ۹۰/۱۱ درصد مقالات در تنظیم جداول، سبک APA را رعایت نموده و ۲/۲۰ درصد این سبک را رعایت ننموده و ۷/۶۹ درصد از مقالات نیز فاقد جدول بوده‌اند. نتایج پژوهش نشان می‌دهد ۹۵/۶۰ درصد مقالات در رفرنس‌دهی سبک APA را رعایت کرده و ۴/۴۰ درصد این روش را در رفرنس‌دهی رعایت نکرده‌اند و از روش‌های دیگر استفاده کرده‌اند. یافته‌ها نشان می‌دهد ۸۲/۴۲ درصد مقالات در بخش نتیجه‌گیری به پیشنهادها اشاره نموده و ۱۷/۵۸ درصد مقالات به پیشنهادها اشاره نکرده‌اند. یافته‌ها نشان می‌دهد ۳۴/۰۷ درصد از مقالات به محدودیت‌های پژوهش در بخش نتیجه‌گیری اشاره کرده و ۶۵/۹۳ درصد به محدودیت‌های پژوهش اشاره نداشته‌اند.

یافته‌های پژوهش در خصوص میزان استناد مقالات به تفکیک کتاب، مقالات، رساله دکتری، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، وبسایت‌ها و سایر منابع حاکی از آن است که ۲۷/۱۹

درصد از کتاب، ۶۱/۳۸ درصد از مقالات، ۲/۲۷ درصد از رساله دکتری، ۴/۹۲ درصد از پایان‌نامه ارشد، ۳/۵۰ درصد از وب سایت‌ها و ۰/۷۴ درصد از سایر منابع استفاده نموده‌اند. این نتایج با نتایج پژوهش ریاحی‌نیا و نوابی‌نژاد (۱۳۹۰)، قهنویه و همکاران (۱۳۸۹)، شهریاری (۱۳۸۵)، دال و همکاران (۲۰۰۴)، یانگ و پان (۲۰۰۶) همخوانی دارد ولی با نتایج شوکن و کوشیک (۲۰۰۴)، تیو (۱۹۹۸)، محمدی و دادگر (۱۳۸۶) همخوانی ندارد.

یافته‌ها در خصوص میانگین استنادها بر اساس نوع منبع و زبان نشان می‌دهد در منابع کتاب: ۲۹/۵۹ درصد فارسی، ۶۷/۲۶ درصد انگلیسی و ۳/۱۵ درصد عربی؛ در خصوص منابع مقالات: ۲۵/۹۱ درصد فارسی، ۷۴/۰۹ درصد انگلیسی؛ در خصوص منابع رساله دکتری: ۳۲/۷۹ درصد فارسی و ۶۷/۲۱ درصد انگلیسی هستند. وضعیت منابع پایان‌نامه کارشناسی ارشد: ۹۲/۴۲ درصد فارسی، ۷/۵۸ درصد انگلیسی بوده‌اند. وضعیت زبان وب سایت‌ها نشان می‌دهد ۳/۱۹ درصد فارسی، ۹۶/۸۱ درصد انگلیسی بوده‌اند. همچنین سایر منابع ۹۵ درصد فارسی، ۵ درصد انگلیسی بوده‌اند. همچنین یافته‌ها در مجموع نشان می‌دهد ۳۰/۰۶ درصد منابع به زبان فارسی، ۶۹/۰۹ درصد به زبان انگلیسی و ۰/۰۱ درصد به زبان عربی بوده‌اند. این نتیجه با نتایج قهنویه و همکاران (۱۳۸۹) همسو است ولی با نتایج ریاحی‌نیا و نوابی‌نژاد (۱۳۹۰) همخوانی ندارد.

منابع بر اساس روزآمد بودن بر اساس فاصله زمانی به سه دسته: منابع به‌روز از ۱ تا ۷ سال (از سال ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۴)، منابع متوسط از ۷ تا ۱۴ سال (از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۶)، منابع قدیمی ۱۴ سال و بالاتر (از ۱۳۷۹ به پایین) تقسیم‌بندی شده‌اند. نتایج پژوهش حاکی از آن است در مقالات ۲۵/۰۱ درصد از منابع به‌روز، ۳۹/۸۵ درصد از منابع متوسط، ۳۵/۱۴ درصد از منابع قدیمی استفاده نموده‌اند که این نتیجه با نتایج ریاحی‌نیا و نوابی‌نژاد (۱۳۹۰) همخوانی دارد. در نهایت به عنوان جمع‌بندی می‌توان گفت روش تحلیل محتوا یکی از روش‌های تحقیقی است که در علوم مختلف کاربرد فراوان دارد. این روش ساده‌ترین شکل به بیرون کشیدن مفاهیم مورد نیاز پژوهش از متن مورد مطالعه می‌پردازد. مفاهیمی که در قالب مقولاتی منظم سامان می‌یابند. تحلیل محتوا در این پژوهش نشان داد که بیشتر نویسندگان مقالات، مردان بوده‌اند. همکاری علمی گروهی در بین مؤلفان وضعیت مطلوبی دارد. روش تحقیق بیشتر مقالات مجله از نوع نیمه تجربی و روش آماری از تی استفاده شده است. بیشتر نویسندگان این مجله با درجه استادیاری و از دانشگاه علامه طباطبائی بودند. جامعه آماری

این مجله اکثریت دانش آموزان و با روش نمونه گیری خوشه‌ای و روش جمع آوری اطلاعات پرسشنامه بوده است.

پژوهش حاضر با محدودیت‌هایی مواجه بود، از جمله اینکه صرفاً ۱۰ شماره از مجموعه مقالات این مجله مورد تحلیل قرار گرفت. پیشنهاد می‌شود مجله روانشناسی تربیتی جهت انتشار مقاله با محور مطالعات آرشیوی فراخوان داشته باشد. با انتشار آگهی‌های فراخوان مربوط به انتشار مقاله در چند شماره متوالی نشریه، حجم تولیدات علمی در این زمینه افزوده می‌شود و از سوی دیگر، داوری مقاله‌ها نیز کیفیت بیشتری انجام می‌شود. کیفیت بالای داوری مقاله‌ها سبب می‌شود که کیفیت نشریه بالاتر برود.

استفاده از روش تحلیل محتوا جهت بررسی وضعیت نشریات تخصصی و شناسایی جایگاه این نوع نشریات اهمیت زیادی دارد. پژوهشگران پیشنهاد می‌کنند در سال‌های آتی در یک برهه زمانی مشترک مثلاً یک دوره ۲ ساله، مقاله‌ها دو محور مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی، تحلیل محتوا شوند. بر اساس یافته‌های به دست آمده این پژوهش، پیشنهاد می‌شود که به روش آزمایشی، مقالات به روز در مقالات پژوهشگران و تحلیل‌های پیشرفته آماری در مقالات بیشتر توجه شود تا کیفیت کار مجله روانشناسی تربیتی افزایش یابد. پیشنهاد می‌شود در سایر پژوهش‌ها شماره‌های بیشتری مورد تحلیل قرار گیرند.

منابع

- ارشاد سرابی، م و اسلامی نژاد، ط. (۱۳۸۹). تحلیل محتوایی مقالات منتشر شده در مجلات آموزش پزشکی در ایران. مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، دوره هفتم، شماره دوم.
- باردن، لورنس. (۱۳۷۴). تحلیل محتوا، ترجمه ملیحه آشتیانی و محمد یمنی دوزی سرخابی. تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی.
- بخشی، حامد. (۱۳۸۳). تحلیل محتوای ارزش‌های مندرج در فیلم‌ها و سریال‌های سیمای جمهوری اسلامی ایران. مشهد: مرکز افکارسنجی جهاد دانشگاهی.
- بخشی، حامد. (۱۳۸۵). تحلیل محتوای نمودهای دینی در آثار سینمایی جشنواره رویش. ۳۸۴، مشهد: حوزه هنری خراسان رضوی.

- پاییز محمدی، م و دادگر، م. (۱۳۸۶). تحلیل استنادی مقاله‌های منتشرشده درسی شماره فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی. *فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی*. شماره ۱۰ پورثانی، م و امین پور، ا. (۱۳۸۳). تحلیل محتوایی پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد رشته‌های علوم تغذیه و علوم بهداشتی در تغذیه. پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی ایران.
- جانانی پ؛ رودباری، م، تهمن، ا و صدقی، ش. (۱۳۹۱). تحلیل محتوای مقالات نشریات دانشکده‌های پرستاری و مامایی دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران. *مجله مراقبت‌های پرستاری و مامایی*. دوره ۲، شماره ۱. ص ۵۳-۵۹.
- خوشنویس، اعظم. (۱۳۷۶). تحلیل محتوای فیلم‌های سینمایی شبکه اول سیمای جمهوری اسلامی ایران. تهران: مرکز پژوهش‌های صداوسیما.
- دلاور، علی. (۱۳۸۰). مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی. تهران: رشد.
- دلاور، علی. (۱۳۹۰). روش تحقیق در روان‌شناسی و علوم تربیتی. تهران: مؤسسه نشر و ویرایش.
- رایف، دانیل؛ استفن، لسی و فیکو، فریدریک. (۱۳۸۱). تحلیل پیام‌های رسانه‌ای (کاربرد تحلیل محتوای کمی در تحقیق)، ترجمه مهدخت بروجردی علوی. تهران: سروش.
- رفیع‌پور، فرامرز. (۱۳۷۸). وسایل ارتباط جمعی و تغییر ارزش‌های اجتماعی. تهران: کتاب فرا.
- ریاحی نیان و نوابی نژاد، ش. (۱۳۹۰). تحلیل محتوایی و استنادی مقالات فصلنامه تحقیقات زنان. *مجله تحقیقات زنان*. دوره ۵. شماره ۱. ص ۹۹-۱۱۱.
- زکی، محمدعلی. (۱۳۸۷). بررسی و تحلیل محتوای پایان‌نامه‌های جهانگردی در ایران. *مجله علوم و فناوری اطلاعات*، دوره ۲۴. شماره ۱. ص ۵۱-۷۸.
- سرمد، ز؛ بازرگان، ع و حجازی، ا. (۱۳۸۵). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: آگه.
- شریفی، حسن پاشا و شریفی، نسترن. (۱۳۸۰). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: انتشارات سخن.
- شهریاری، پرویز. (۱۳۸۵). تحلیل استنادی مقالات فصلنامه علوم اطلاع‌رسانی از سال ۸۱ تا ۸۵. *فصلنامه کتاب*. دوره ۱۷. شماره ۳. ص ۸۹-۱۰۲.

عظیمی هاشمی، مژگان. (۱۳۸۱)، تحلیل محتوای پربیننده‌ترین تولیدات سینمایی در دهه اخیر از جهت ارائه ارزش‌های اجتماعی. مشهد: پژوهشکده اقبال جهاد دانشگاهی.

علی‌پور، یعقوب. (۱۳۷۴). تحلیل محتوای پربیننده‌ترین فیلم‌های ویدئویی مؤسسه رسانه‌های تصویری در استان هرمزگان. تهران. مؤسسه پژوهشی فرهنگ، هنر و ارتباطات. فصلنامه روانشناسی تربیتی (۱۳۹۲-۱۳۹۴). دانشگاه علامه طباطبائی. شماره ۲۷ - ۳۶

قاسمی، حمید. (۱۳۸۷). فعالیت‌های رسانه‌ای در ورزش. تهران: بامداد کتاب.

قهنویه ح؛ موحدی، ف؛ یارمحمدیان، م و عجمی، س. (۱۳۸۹). تحلیل محتوایی و استنادی مقالات چاپ شده در مجله علمی پژوهشی مدیریت اطلاعات سلامت. مدیریت اطلاعات سلامت. دوره هشتم. شماره ۱. ص ۸۶-۹۴

کریندورف، کلوس. (۱۳۷۸). تحلیل محتوا، ترجمه هوشنگ نایب. تهران: انتشارات روش.

گرانپایه، بهروز. (۱۳۷۴). تحلیل محتوای فیلم‌های پرمصرف ویدئویی. تهران: مؤسسه پژوهشی فرهنگ، هنر و ارتباطات.

مستوفی، شکوفه و نیک‌نژاد، فاطمه. (۱۳۶۸). چهره عمومی سیما. تهران: صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران. مرکز تحقیقات، مطالعات و سنجش برنامه‌ای.

مولوی، حسین. (۱۳۸۶). تحلیل توصیفی و استنباطی داده. اصفهان: نشر پویا اندیشه.

هولستی. (۱۳۷۳). تحلیل محتوا در علوم اجتماعی و انسانی، ترجمه نادر سالار زاده امیری. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.

Abdoulaye, K. (2002). Research trends in library and infor

mation science at the International Islamic University Malaysia. *Library Review*, 51(1), 32-37.

Aghili, A., Aminipour, M. R., Ahmadi, M. H., & Beiki, O. (2007). Evaluation of Iranian medical journals by analysing citations to articles published between. *Hakim Research Journal*, 10(1), 36-42.

Ashraf Sharif, M., & Mahmood, K. (2004). How economists cite literature: Citation analysis of two core Pakistani economic journals. *Collection Building*, 23(4), 172-176.

Botterill, D., Haven, C., & Gale, T. (2002). A survey of doctoral theses accepted by universities in the UK and Ireland for studies related to tourism, 1990-1999. *Tourist Studies*, 2(3), 283-311.

Cook, D. A., Beckman, T. J., & Bordage, G. (2007). Quality of reporting of experimental studies in medical education: a systematic review. *Medical Education*, 41(8), 737-745.

- Dimitroff, A., & Davis, W. K. (1996). Content analysis of research in undergraduate medical education. *Academic medicine: journal of the Association of American Medical Colleges*, 71(1), 60-67.
- Dulle, F. W., Lwehabura, M. J. F., Matovelo, D. S., & Mulimila, R. T. (2004). Creating a core journal collection for agricultural research in Tanzania: Citation analysis and user opinion techniques. *Library Review*, 53(5), 270-277.
- Ershad Sarabi, R., Eslami Nejad, T., & Shafian, H. (2011). Content analysis of articles in medical education journals of Iran. *Strides in development of Medical Education*, 7(2), 119-126.
- Estabrooks, C. A., Winther, C., & Derksen, L. (2004). Mapping the field: a bibliometric analysis of the research utilization literature in nursing. *Nursing research*, 53(5), 293-303.
- Hamranová, A. (2015). Content Analysis of Selected Slovak Educational Journals Focusing on the Issue of Teacher's Mental Health. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 174, 2538-2542.
- Haridasan, S., & Kulshrestha, V. K. (2007). Citation analysis of scholarly communication in the journal Knowledge Organization. *Library Review*, 56(4), 299-310.
- Horri, A., & Neshat, N. (2002). Citation Behavior of authors contained in the journals Psychology and Educational Sciences Tehran University. *Journal of Psychology and Educational Sciences Tehran University*, 32(2), 1-33.
- Lowe, H. J., & Barnett, G. O. (1994). Understanding and using the medical subject headings (MeSH) vocabulary to perform literature searches. *Jama*, 271(14), 1103-1108.
- Mehrad, J., & Goltaji, M. (2012). Correlation between journal self-citation and impact factor in ISC's PJCR agriculture and veterinary science journals during 2001-2007. *International Journal of Information Science and Management (IJISM)*, 9(1), 75-87.
- Mehrad, J., & Goltaji, M. (2012). Correlation between journal self-citation and impact factor in ISC's PJCR agriculture and veterinary science journals during 2001-2007. *International Journal of Information Science and Management (IJISM)*, 9(1), 75-87.
- MOKHTARI, N. E., & MOKHTARI, M. H. (2006). Citation analysis of the accredited journals of management in iran during 1996-2001.
- Neondorf Kimberly, A. (2002). The content analysis guidebook.
- Oermann, M. H., Nordstrom, C. K., Wilmes, N. A., Denison, D., Webb, S. A., Featherston, D. E., ... & Kowalewski, K. (2008). Dissemination of research in clinical nursing journals. *Journal of clinical nursing*, 17(2), 149-156.
- Okiy, R. B. (2003). A citation analysis of education dissertations at the Delta State University, Abraka, Nigeria. *Collection building*, 22(4), 158-161.
- Shokeen, A., & Kaushik, S. K. (2004). Indian Journal of Plant Physiology: a citation analysis.
- Shokeen, A., & Kaushik, S. K. (2004). Indian Journal of Plant Physiology: a citation analysis.

- Teymoorkhani, A. (2002). Citation analysis of Journal Articles faslnameh ketab. *Faslnameh ketab*, 13(3), 32-45.
- Tiew, W. S. (1998). Journal of Natural Rubber Research 1987-1996: A ten-year bibliometric study. *IASLIC Bulletin*, 43(2), 49-57.
- Tiryakioğlu, Ö. (2014). Content Analysis of the Articles Published in the Ankara University Special Education Journal within the Years 2004–2013. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 143, 1164-1170.
- Tsay, M. Y., & Shu, Z. Y. (2011). Journal bibliometric analysis: a case study on the Journal of Documentation. *Journal of Documentation*, 67(5), 806-822.
- Tsay, M. Y., & Shu, Z. Y. (2011). Journal bibliometric analysis: a case study on the Journal of Documentation. *Journal of Documentation*, 67(5), 806-822.
- Yang, H., & Pan, B. C. (2006). Citation analysis of National Journal of Andrology and Asian Journal of Andrology. *Zhonghua nan ke xue= National journal of andrology*, 12(1), 86-8.
- Zare, F. F., Karbalaeei, S., Baji, F., & Zahedian, V. M. (2006). Co-authorship and main subjects in articles of medical-scientific journal of Ahwaz University of Medical Sciences.